

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2022/53/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улаангом хот

2022 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь

Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан

Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Одгэрэл

Утас: 70453721, Цахим хаяг: Odgerelb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
3. Аудитын тайлан	12
3.1 Ерөнхий зүйл	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Материаллаг байдал.....	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	15
3.8 Аудитын гол асуудал.....	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	16
4. Аудитын илрүүлэлт	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС

Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

УВС АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Г.ШИНЭБАЯР
ТАНАА

2022.02.24 № УВА-2022/53/АА-СТА-ТШЗ
танай _____ -ны № _____ -т

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

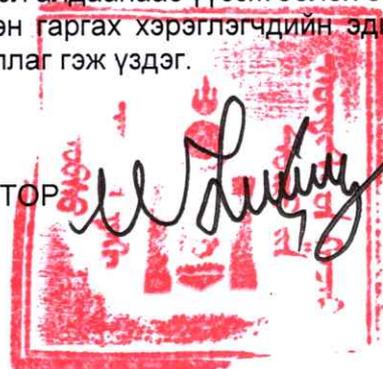
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

0200200221

2.1. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	43,032,635.68	86,074,458.00
33	АВЛАГА	9,488,671.00	38,634,000.00
335	Бусад авлага	9,488,671.00	38,634,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	4,988,671.00	37,434,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	4,500,000.00	1,200,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	33,543,964.68	47,440,458.00
351	Түүхий эд материал	6,789,660.75	9,819,480.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,789,660.75	9,819,480.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	886,781.00	901,781.00
354	Хангамжийн материал	25,867,522.93	36,719,197.00
35410	Бичиг хэргийн материал	5,362,257.93	3,718,735.00
35420	Аж ахуйн материал	8,588,965.00	19,998,162.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	00.00	1,086,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	11,916,300.00	11,916,300.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	746,883,731.96	896,676,768.35
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	746,883,731.96	896,676,768.35
392	Биет хөрөнгө	725,843,731.96	875,636,768.35
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	694,221,502.62	694,221,502.62
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,541,340.56	-44,312,010.84
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	29,300,000.00	29,300,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,300,000.00	-29,300,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	192,613,028.59	374,282,904.59
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-164,421,386.16	-176,728,700.17
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	43,486,300.00	43,486,300.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,221,989.68	-34,802,749.84
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	23,143,807.47	23,143,807.47
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,436,190.32	-3,654,285.48
393	Биет бус хөрөнгө	21,040,000.00	21,040,000.00
39301	Програм хангамж	5,690,450.00	5,690,450.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,690,450.00	-5,690,450.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	21,040,000.00	21,040,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	789,916,367.64	982,751,226.35
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	789,916,367.64	982,751,226.35
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	789,916,367.64	982,751,226.35
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	21,040,000.00	21,040,000.00
51101	Өмч: - төрийн	21,040,000.00	21,040,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	765,629,441.01	958,464,299.72
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	765,629,441.01	765,629,441.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	192,834,858.71
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,246,926.63	3,246,926.63
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	789,916,367.64	982,751,226.35

2.2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	841,050,871.80	1,013,339,692.41
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	43,060,671.80	242,604,092.41
120	Нийтлэг татварын бус орлого	43,060,671.80	242,604,092.41
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	43,060,671.80	242,604,092.41
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	43,060,671.80	242,604,092.41
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	797,990,200.00	770,735,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	633,963,100.00	640,042,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	633,963,100.00	640,042,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	164,027,100.00	130,692,900.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	37,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	164,027,100.00	87,793,900.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	5,399,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	824,625,599.30	820,504,833.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	824,625,599.30	820,504,833.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	822,528,157.30	808,164,237.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	466,165,798.00	463,373,184.00
210101	Үндсэн цалин	368,008,629.00	366,267,512.76
210102	Нэмэгдэл	79,431,869.00	88,055,972.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,725,300.00	9,049,699.24
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	83,393,029.00	101,959,050.14
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,395,643.00	91,433,757.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,928,500.00	2,649,722.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,142,700.00	2,119,777.77
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,069,486.00	523,253.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,856,700.00	5,232,539.46
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,294,230.00	57,108,965.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,263,609.00	2,105,067.00
210302	Түлш, халаалт	49,858,875.00	53,182,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,171,746.00	1,821,098.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,094,353.82	54,025,532.93
210401	Бичиг хэрэг	7,892,687.27	12,374,022.93
210402	Тээвэр, шатахуун	1,854,000.00	3,902,041.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,352,700.00	3,293,182.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	293,925.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,994,966.55	34,162,362.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,052,000.00	1,589,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	865,000.00	562,500.00

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210604	Урсгал засвар	187,000.00	1,026,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	267,000.00	159,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	267,000.00	159,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,509,806.25	14,640,257.75
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	384,230.00	437,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	280,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	246,000.00	120,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	148,500.00	103,249.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	60,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	11,709,076.25	13,639,708.75
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	187,751,940.23	115,309,048.02
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	164,027,100.00	83,475,520.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	924,600.00	366,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	22,800,240.23	31,467,128.02
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,097,442.00	12,340,595.86
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	430,000.00	490,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	430,000.00	490,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,667,442.00	11,712,595.86
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	00.00	4,318,380.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,667,442.00	7,394,215.86
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	138,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	138,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	16,425,272.50	192,834,858.71
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	00.00	00.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	16,425,272.50	192,834,858.71

2.3. АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	934,706,974.02	946,049,640.32
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	136,716,774.02	175,314,040.32
120	Нийтлэг татварын бус орлого	136,716,774.02	175,314,040.32
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	136,716,774.02	175,314,040.32
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	136,716,774.02	175,314,040.32
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	797,990,200.00	770,735,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	633,963,100.00	640,042,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	633,963,100.00	640,042,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	164,027,100.00	130,692,900.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	37,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	164,027,100.00	87,793,900.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	5,399,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	934,726,974.02	946,049,640.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	934,726,974.02	946,049,640.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	795,892,758.00	758,395,004.14
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	470,665,798.00	460,073,184.00
210101	Үндсэн цалин	372,508,629.00	362,967,512.76
210102	Нэмэгдэл	79,431,869.00	88,055,972.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,725,300.00	9,049,699.24
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	88,381,700.00	96,970,379.14
210201	Тэтгэврийн даатгал	71,384,314.00	82,710,409.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,928,500.00	3,613,400.14
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,142,700.00	2,890,720.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,069,486.00	705,077.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,856,700.00	7,050,772.18
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,294,230.00	57,108,965.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,263,609.00	6,201,067.00
210302	Түлш, халаалт	49,858,875.00	49,086,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,171,746.00	1,821,098.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,359,600.00	19,370,600.00
210401	Бичиг хэрэг	6,643,900.00	7,425,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,854,000.00	3,902,041.00
210403	Шүүдан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,002,700.00	3,293,182.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	293,925.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,859,000.00	4,456,152.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,822,000.00	39,870,407.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	770,000.00	839,907.00
210602	Тавилга	00.00	37,434,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	865,000.00	562,500.00
210604	Урсгал засвар	187,000.00	1,034,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	267,000.00	159,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	00.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	267,000.00	159,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	800,730.00	1,000,549.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	384,230.00	437,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	280,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	246,000.00	120,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	148,500.00	103,249.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	60,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	165,301,700.00	83,841,920.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	164,027,100.00	83,475,520.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,274,600.00	366,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	138,834,216.02	187,654,636.18
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	430,000.00	490,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	430,000.00	490,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	138,404,216.02	187,026,636.18
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	136,736,774.02	179,632,420.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,667,442.00	7,394,215.86
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	138,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	138,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-20,000.00	00.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	00.00	00.00
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-20,000.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	20,000.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4. АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	00.00	00.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	00.00	00.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	00.00	00.00
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	21,040,000.00	3,246,926.63	765,629,441.01	789,916,367.64
D01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	21,040,000.00	3,246,926.63	765,629,441.01	789,916,367.64
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	21,040,000.00	3,246,926.63	765,629,441.01	789,916,367.64
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	192,834,858.71	192,834,858.71
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	21,040,000.00	3,246,926.63	958,464,299.72	982,751,226.35

2.5. АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	640,042,700.00	632,648,484.14	7,394,215.86	98.8%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	640,042,700.00	632,648,484.14	7,394,215.86	98.8%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	639,507,100.00	632,348,484.14	7,158,615.86	98.9%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	460,073,185.00	460,073,184.00	1.00	100%
210101	Үндсэн цалин	362,967,513.00	362,967,512.76	0.24	100%
210102	Нэмэгдэл	88,055,972.00	88,055,972.00	0.00	100%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,049,700.00	9,049,699.24	0.76	100%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	101,170,380.00	96,970,379.14	4,200,000.86	95.8%
210201	Тэтгэврийн даатгал	101,170,380.00	82,710,409.49	18,459,970.51	81.8%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	3,613,400.14	-3,613,400.14	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00.00	2,890,720.10	-2,890,720.10	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	705,077.23	-705,077.23	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00.00	7,050,772.18	-7,050,772.18	100%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	56,928,967.00	57,108,965.00	-179,998.00	100.3%
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,021,067.00	6,201,067.00	-180,000.00	103.0%
210302	Түлш, халаалт	49,086,800.00	49,086,800.00	0.00	100%
210303	Цэвэр, бохир ус	1,821,100.00	1,821,098.00	2.00	100%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,333,368.00	15,000,900.00	2,332,468.00	86.5%
210401	Бичиг хэрэг	5,385,091.00	5,637,200.00	-252,109.00	104.7%
210402	Тээвэр, шатахуун	3,905,000.00	3,902,041.00	2,959.00	99.9%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,293,200.00	3,293,182.00	18.00	100%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	293,925.00	113,925.00	180,000.00	38.8%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,456,152.00	2,054,552.00	2,401,600.00	46.1%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,436,500.00	1,702,407.00	734,093.00	69.9%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	840,000.00	839,907.00	93.00	100%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	562,500.00	562,500.00	0.00	100%
210604	Урсгал засвар	1,034,000.00	300,000.00	734,000.00	29.0%
2107	Томилолт, зочны зардал	159,000.00	159,000.00	0.00	100%
210702	Дотоод албан томилолт	159,000.00	159,000.00	0.00	100%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,039,300.00	967,249.00	72,051.00	93.1%

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	437,300.00	404,000.00	33,300.00	92.4%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	280,000.00	280,000.00	0.00	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	120,000.00	120,000.00	0.00	100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	120,000.00	103,249.00	16,751.00	86.0%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	00.00	22,000.00	
210807	Газрын төлбөр	60,000.00	60,000.00	0.00	100%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	366400.00	366400.00	0.00	100%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	366,400.00	366,400.00	0.00	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	535600.00	300000.00	235,600.00	56.0%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	535,600.00	300,000.00	235,600.00	56.0%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	535,600.00	300,000.00	235,600.00	56.0%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	640,042,700.00	632,648,484.14	-	
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	640,042,700.00	632,648,484.14	-	
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	640,042,700.00	632,648,484.14	-	

2.6. АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		126,374,520.00	-126,374,520.00	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		126,374,520.00	-126,374,520.00	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		126,046,520.00	-126,046,520.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		4,369,700.00	-4,369,700.00	
210401	Бичиг хэрэг		1,788,100.00	-1,788,100.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		180,000.00	-180,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		2,401,600.00	-2,401,600.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		38,168,000.00	-38,168,000.00	
210602	Тавилга		37,434,000.00	-37,434,000.00	
210604	Урсгал засвар		734,000.00	-734,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		33,300.00	-33,300.00	
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		33,300.00	-33,300.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	83,475,520.00	-83,475,520.00	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		83,475,520.00	-83,475,520.00	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	190,000.00	(190,000.00)	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		190,000.00	(190,000.00)	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		190,000.00	(190,000.00)	

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэгт “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Одгэрэл гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, Дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 93 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь “Улсын бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлэн бэхжүүлэх, мэдээллийг хэрэглээнд оруулах дундын өгөгдлийн системийг бий болгон хөгжүүлэх, орчин үеийн дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлэх замаар үйлчилгээний хүртээмж, шуурхай байдлыг сайжруулах, мэдээллийн нэгдсэн сангийн нууцлал, аюулгүй байдлыг хангах” гэсэн үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт орсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын хэлтэс эрсдэлд суурилсан дотоод аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 0.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 820,504.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 8,205.0 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 6,564.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 192,834.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	9,488.7	38,634.0	29,145.3
Бараа материал	33,544.0	47,440.5	13,896.5
Үндсэн хөрөнгө	746,883.7	896,676.8	149,793.1
Нийт хөрөнгө	789,916.4	982,751.2	192,834.8
Өр төлбөр	0.0	0.0	0.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	789,916.4	982,751.2	192,834.8
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	789,916.4	982,751.2	192,834.8

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн данс үлдэгдэлгүй байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 29,145.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь байгууллагаас авах авлага 37,434.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, бусад зардлын тооцооны авлага 4,988.7 мянга, хувь хүмүүсээс авах авлага 3,300.0 мянган төгрөгөөр барагдсантай холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 47,440.5 мянган төгрөг болж 13,896.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас шилжүүлэн авсан тусгай зориулалттай материал, сэлбэг хэрэгсэл, аж ахуйн материал зарцуулагдаагүй үлдсэнээс шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 896,676.8 мянган төгрөг болж 149,793.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 179,708.3 мянга, балансас баланс шилжүүлэн авсан 1,638.8 мянга, төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 323.0 мянга, нийт 181,669.9 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж нэмэгдэж, тайлант онд 31,467.1 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал тооцсонтой холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 982,751.2 мянган төгрөг болж 192,834.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн өссөнтэй холбоотой байна.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 15,913.0 мянган төгрөгөөр буюу 20.4 хувиар өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 4,120.8 мянган төгрөгөөр буюу 0.5 хувиар буурсан байна. Үүнд цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил болон бараа үйлчилгээний бусад зардал нөлөөлсөн байна.

Тайлант онд өр төлбөр үүсээгүй байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга хийгдээгүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 821,006.7 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 821,006.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 180,964.0 мянган төгрөгийн барилгын дээврийн их засварын төсвийг бууруулж, 640,042.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 946,049.6 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 946,049.6 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 640,042.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 175,314.0 мянган төгрөг, нийт 815,356.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 807,961.5 мянган төгрөгийг зарцуулж 7,394.2 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 807,961.5 мянган төгрөг буюу 99.1 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 130,692.9 мянган төгрөгийн орлого орж 130,692.9 мянган төгрөгийн зарлага гарсан байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

АОУС 706.7-д тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

АОУС 706.1-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан ерөнхий чиглэлийн дагуу Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх онд зөвлөмж, албан шаардлага өгсөн болон эрсдэл бүхий байгууллагыг түүвэрт хамруулан шалгасан. Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн хувьд Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил илрээгүй байсан тул Шилэн дансны үйл ажиллагаа, мэдээлэлд хийх нийцлийн аудитаар шалгахаар шийдвэрлэв.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 149, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл хүлээгдэж байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал байхгүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тавилга эд хогшлын зардлаас архивын нягтруулсан шүүгээ бэлтгэхээр тендер зарлаж “Лүндээ-Очир” ХХК-тай гэрээ байгуулан 37,434.0 мянган төгрөгийг шилжүүлж авлагаар бүртгэсэн байна. Дараагийн аудитаар хөрөнгө биетээр ирсэн эсэхэд анхаарах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Увс аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР /Б.ОДГЭРЭЛ/

2022 оны 02 сарын 24-ны өдөр